

דף מד.

עין משפט א.

אור"ח סימן שיא פעיף א

עיינ לעיל דף מג: עין משפט אות ב ג

עין משפט ב.

אור"ח סימן רפה פעיף ג

ג. אין נותנים בשבת כלי תחת הנר ^א לקבל שמן הנוטף מפני שהוא מבטל כלי מהיכנו ^ב, ומותר ליתנו מבעוד יום ^ג והשמן הנוטף אסור להסתפק ממנו בשבת.

הגה: אסור ליגע בנר דולק ^ד כשהוא תלוי אע"פ שאינו מטלטל ואין בזה מוקצה בנגיעה בעלמא, מ"מ אסור שמא יתנדנד קצת בנגיעתו ויטה ^ה.

אור"ח סימן רעט פעיף א

א. נר שהדליקו בו באותה שבת אע"פ שכבה אסור לטלטלו ^ו, וכן

א. דלפני זה היה ראוי לטלטל הכלי ועכשיו בשבת עושהו מוקצה, ט"ז ס"ק א', וכאלו שוברו בשבת, לבוש.

ב. ואם ישנו בכלי פרי או דבר שיכול לטלטלו מותר ליתן הכלי דלא הוי מבטלו מהיכנו דמותר גם אחרי שנטף לתוכו לטלטלו, כה"ח אות י' ממ"א. וכן מותר ליתן בגד בלוי שיבלע בו השמן הנוטף ולא שייך בו בסיס לדבר האסור, כה"ח אות י"ב.

ג. ואם לא נטף בו כלל מותר לטלטלו דלא נאסר הכלי בגלל המחשבה, אבל אם נטף בו שמן אפי' מבעוד יום נאסר הכלי בטלטול שהיה מחשבה וגם מעשה, וככלי שמלאכתו לאיסור, כה"ח אות י"ד מא"ר.

ד. מי שכבה נר בשבת בשוגג אסור להתענות בשבת עצמו אלא יתענה שני וחמישי ויתן לצדקה שיעור דמי קרבן חטאת, ברכי יוסף סי' של"ד אות ו', ושיעור דמי חטאת היינו עז קטן, בת ח' ימים.

ו. מי שנענע בראשו המנורה הדולקת בשבת בלא כוונה ונשפך מעט שמן, לא נכנס בגדר שוגג, דשוגג היינו או שלא ידע ששבת היום או סבר שמלאכה זו מותרת, אבל כאן הוי אונס, וה"ה אם כבה הנר ע"י פתיחת הדלת ברוח שנהיה מפתחת הדלת לא הוי שוגג להתחייב בתענית וכפרה בחטאת, כה"ח אות ט"ז.

ז. מי שעבר אפי' באיסור דרבנן יתענה יום אחד, שם באות י"ז. ה. ואז אם ירחיק השמן חייב משום מכבה ואם יקרב השמן חייב משום מבעיר, שם אות י"ח.

ו. שבת מ"ד וכר"מ, והטעם משום דהוקצה בבה"ש הוקצה לכל היום אפי' אחר שכבה ולא קיי"ל כר"ש דמתיר, ב"י.

המותר מן השמן אסור לטלטלו ולא להסתפק ממנו ז.

עין משפט ג.

או"ח סימן רעט פ"א

ע"י לעיל עין משפט אות ב

דף מד:

עין משפט א.

או"ח סימן שי פ"א ז

ח. מטה שיש עליה מעות ח, או אפי' הוציאו ממנה המעות אבל היו עליה בבה"ש, אסור לטלטלה דמגו שהוקצתה לבין השמשות הוקצתה לכל השבת.

הגה: ואפי' לצורך גופה ט או מקומה אסור לטלטלה.

ט. גם מטה שייחד להניח עליה מעות והניחם עליה, אבל בבין השמשות סילקם מעליה מותר לטלטלה.

הגה: ויש אוסרין בייחדו לכך אע"פ שסילק משם לפני בה"ש המעות, וע"כ לדבריהם אסור לטלטל כיס או ארנק של מעות בשבת אפי' ריק מבה"ש, אלא א"כ עשה בו מעשה לבטלו מכיס כגון שעשה בו חור מלמטה.

ז. כיון שהיה אסור להסתפק ממנו בבה"ש משום מכבה הוקצה לכל היום ונר של שעוה שכבה ביו"ט שמותר להשתמש בנותר אפילו בעודו דולק יכול לחותכו ע"כ מותר לטלטלו גם אחרי שכבה כמ"ש בסי' תקי"ד סעיף ג', ובמ"א ס"ק ז'.

ואסור לטלטל נותר הפתילה בשבת אחר שכבה דהיא בסיס לשלהבת. כה"ח אות ה'. ושמע דמותר השמן אחרי שבת מותר להשתמש בו, והקשו מאי שנא ממותר שמן חנוכה דהוקצה למצותו, ותירצו התוס' בשבת ע"ד ע"א דעיקר נר חנוכה בא לפרסומי ניסא ומקצה אותו לגמרי למצוה, משא"כ בנר שבת דלהנאתו הוא בא ויושב ומצפה מתי יכבה וע"כ מותר הנותר, וכ"כ הר"ן.

ח. שבת מ"ד, והיינו בהניח עליה מדעת המעות שישארו שם עליה בבה"ש.

ט. דדין הבסיס כדין המוקצה שעליו והמעות הוי מוקצה מחמת גופו דאסורים גם לצורך גופו או מקומו, כה"ח אות ל"ג ממשב"ז.

ומ"מ גם לאוסרין לצורך גופו או מקומו מותר.^י

הגה: גם לי"א האוסרין בכיס שלא היה בו מעות בכה"ש, בכיס התפור בבגד כיון שעיקר הבגד עומד ללובשו, אם הוציא המעות משם, מותר ללבוש הבגד שהכיס תפור בו, כיון שהכיס בטל לגבי הבגד^כ, ואם שכח בו מעות מותר לטלטל הבגד שלא אומרים שכל הבגד נעשה בסיס למעות כיון שאין המעות על עיקר הבגד אלא על הכיס התלוי^ל בו, אבל אין ללובשו בשבת דשמא יצא בו, וכמו בסי' ש"א סעיף ל"ג.

י. והדרישה כתב שלדעת ר"ת יש לדמותו למוקצה מחמת חסרון כיס דאסור גם לצורך גופו או מקומו, וכ"כ המ"א בס"ק ה', וכן הסכים בביאורי הגר"א.
כ. ואפי' בר"ה מותר ללובשו, מ"א ס"ק ו'.
ל. ואם הכיס אינו תלוי אלא תפור לאורכו בבגד אם הניח במזיד שם המעות לפני כה"ש כל הבגד הוי בסיס לאיסור ואסור ללבוש הבגד גם אם נער אותו מהמעות, ואם שכח שם המעות מנערם ולובשו. ועיין בכה"ח אות מ'.
ו. במגירה שהיא בשולחן ויש מעות במגירה זו, אם על השולחן ישנו דבר המותר היותר חשוב מהמעות שבמגירה מותר לטלטל השולחן, ואם לאו אסור, ופתיחת המגירה לבד אפשר דלא מהני מה שיש דבר היתר וחשוב על השולחן אלא א"כ שיש בתוך המגירה ג"כ דבר היתר שהוא חשוב מהמעות, ואם יש איזה פרוטות בטלים לגבי שאר הדברים במגירה, וכן בטלים לגבי הבגד דאין אדם מבטל בבגד בשביל איזה פרוטות. כה"ח אות מ"א-מ"ב.